

(1)

Introducción al estudio de la Restauración

¿qué es la Restauración?

Vamos a hablar de la ^{época de} ~~protectora~~ Restauración.

a) En el sentido estricto se refiere al período comprendido entre 1874 y 1898, o sea entre el pronunciamiento de M. C. en Sagunto a la paz de París de 1898. A la ^{generación} época de mi abuelo, de mi tío abuelo. Una generación, anticipada, de auge burgués, de positivismo, de campos amor a todo parte, de Exposición Internacional de Barcelona, de fin de siècle; pero, no olvidemos, la otra cara de la moneda: la generación de Costa, de la Mano Negra, de Verdagué, de la fundación del Partido Socialista y de la abutadora anarquista.

b) En sentido lato, comprende el régimen vivido en España desde el fin de la experiencia revolucionaria de 1848 a la inauguración de la crisis social y política del siglo XX. Comprende pues los reinados de Alfonso X^{II}, la regencia, y el reinado de Alfonso X^{III}. En este sentido « un proceso orgánico, en el que pueden distinguirse tres fases:

1. Organización del país a base de la inestabilidad restauradora.
2. Liberalización del régimen durante la Regencia
3. Crisis del sistema ante la aparición del "país real"
4. ^{de apuntalamiento} ~~Indulto reaccionario de intención~~ reaccionario, de tipo paternal, bajo ~~regio~~ ^{el} control sistemático de dictadura de Primo de Rivera.

Los protagonistas principales son: Cánovas, Sagasta, Maura y Primo

c) En sentido propiamente del acontecer histórico la Restauración tiene una trascendencia mayor, que « preciso examinar.

Calvo Sotelo, en su "Tercia de la Restauración" y "España mi problema", la juzga como el paralelo del movimiento restaurador europeo. Cabe decir que este error data desde el primer momento.

En efecto:

Restauración europea fue una acción reaccionaria que no quiso aceptar compromisos con la Revolución. Esta época se refiere en España de modo concreto a la actuación de los gobiernos fernandinos de 1814 a 1820, de 1820 a 1833.

La Restauración de 1874, en cambio, tuvo lugar a base de un principio básico: Oligarquía a Oligarquía:

- 1) a través del manifiesto de Sandhurst (Linares, 266-267)
- 2) en el momento de hacerse cargo del poder ("283)
- 3) en el momento de reunirse asamblea de diputados ("297)

En principio, y en sucesos luego reflejados, discusión Remolinos, etc.:

- 1) Una oligarquía tradicional
- 2) Fin del régimen de excepción
- 3) Existencia de un país común
- 4) Gobierno constitucional
- 5) autoridad y libertad = legalidad.

Interna Restauración se nos aparece como la primera tentativa seria hecha en España de buscar una zona de coexistencia para las 2 grandes corrientes surgidas en el siglo XVIII: conservadora, liberal, y ^{voluntarista} ~~moderada~~ = lo largo del siglo XIX. Ante un pueblo permeabilizado e impudido, y económicamente aducado, propenso a la guerra civil, Linares propuso y logró ^{por parte} la cooperación de las minorías. En consecuencia la palabra Restauración es negativa; más se calibró la voz Colaboración el Intento de Colaboración.

Por qué es necesaria la Colaboración?

Problemas:

1.976 $\frac{23}{.}$

I. Existencia de un problema demográfico:

La población de España aumenta a ritmo rápido - causas:

boom medio secular	1800 :	10.004.000	}	4.780.000	: 33 = 550.000
	1822 :	11.561.000			
	1833 :	12.286.000	}	4.545.000	: 44 = 1.100.000
	1857 :	15.464.000			
	1877 :	16.831.000	}	1.976.000	: 23 = 860.000
	1887 :	17.560.000			
	1900 :	18.607.000			

II. No representa problema económico de base:

Como alimentar a esta gente?

1829 no existe problema: España exporta trigo.

Luego hay explotación tierra, mano muerta y perjuicio y erramea. Nuevas superficies entras en servicio público pero:

1. No todas son buenas. En principio, sí. A lo largo, perjudicial tierra
2. Constitución nueva latifundista (dirigida, aristocrática)
3. Falta de capitales para pot agua. Aragón (1850) buenos resultados. Tierra regada. Lo por 1. Capitalización, 7 por 1. Pero no hay. ¿Por qué?
  - omisión sobrega.
  - Falta métodos capitalista.
  - Tradicionalista no cultivador.

Hay industrialización pero sólo mismo problema capital:

Sólo flores industria ligera, sólo capitales hasta XVIII (Cataluña)

Dificultad industrialización de base (minería)

" política comunicación (desde 1840 ferrocarril)

Riqueza viene comunicación, pero en ella no hay riqueza. Capitales extranjeros (volatiliza riqueza)

Problema político económico:

Tiempo caro
Industria cara

} necesidad avanzar y eliminar obstáculos

III. Problema social.

A part divergència necessària econòmica y realitat demogràfica no existia en Espanya en 1874 un problema social d'etimologia moderna. El factor cabé atribuït a debilitat certen industrial y predomini massa agrícola. Està no va jamai enfronte moviment reivindicatiu, a part sufir més que aquells. En el camp hay respo valors tradicionals y temor a la miseria absoluta.

sin embargo

alguns moviments revolucionaris
campes Carille y Aragón en
1840, 1855, 1861 y 1865. En
Andalucía, alhedons de Sevilla,
1857, y Logj, compasini, 1861.

Certen industrial: textil. Catalunya; lino, viscaya; carbón, Asturia.
Lo inquietud obrera se había manifestado

Movimiento obrero propio Cataluña	participación masas campo político	1835 - conventos
		1840 - progresismo
"Sociedad de tejedores"		1854 - Vitalismo
"Los diez de Vapor" (6.000 obreros)		1869 - Federalismo Cantonalismo
"Unión manufacturera"		

less en 1879, a favor circunstancias, difusion ideas Bakunin.

II Internacional - Londres - 1864 - Marx i Bakunin. Aquesta Naipol 1864-67.

Ideas Bakunin: Anarquisme proletari més no per desigualtat, sinó briania

Ental
i
Societat

"Toda referencia a la autoridad pertenece; toda sumisión a la autoridad, humillada".
Poljio enemio a Estat. Cal acabar Estat.
Federal regim de unitat auto'noma. Així llibertat.
L'home no s' natiuralment bo. Està corrupte. Nos pot viure en
regim llibertat i milloran, sense veure poder ni dirre.
Per llibertat no s' inquiete individual, sinó en ~~comu~~ comunitat.
Cantiani, doncs, Rousseau.

Mitica

Bakunin nepo deu; >> aben pur. deu s' creació >> claus
això ho supleix per natura. L'artificialitat deu de truir-se,
per dar natura bona.
La mitica exacta a la de l'home i a l'igualtat tots homes.
L'home s' preponderant en Bakunin; impota més lli econòmiques

Revolucio

de camps (ferquies), gnerada 40.000 declaris

Organització | Associació federal de treballadors, perquè impediscriu (5)
de dalt a baix.
Comitè Central: a l'abellí

però Comitè secret:

1868 - Aliança de Democràcia Social

100 Humans Internacionals

(el un sol país, revolució; l'únia ^{excepció} ~~comuna~~ "peccat")

Opinió Marx - Bakunin

Missió Fanelli = Espanya (Madrid, Barcelona). A Madrid, club Fomento
de la Arte, Federal. Allí Arnaldo Lorenzo (El Prolet. militant).

Propansió Catalunya

" Andalusia. soler tot (Diag del Moral).

Rebó!

Un delegador del III Congrés de la F. Pop. de la A. I. T. rebé en
publica intervenció a quina direcció ombatir la principi funda-
mental de la Internaciona. 1. mes de 1873. Cap de Roue,
Trabajadors de l'indústria, mistid! defensa de Privilegi, accepta el
rebó.

Salut! Anarquisme! Col·lectivisme.

Associació: Federació. Diari | Solidaritat
El combatent

Direcció: Aliança Espanyola de la Democràcia Social

programa | poli: anarquisme
relig: ateisme
econ: col·lectivisme

ninguna activitat pol. que no se ^{hump obrer} ~~debatem~~

Diferenciació amb marxista pens: "autoritari" organ "la emancipació"

Xoc d'amb dos corrents a la Internaciona. ^{Exposició anarquista -}
Congrés de Saint James (Paris)

Delegat representat anarquista: Manoel Morago i François Pellier

reun

↓
Congrés Teatre Innovador, Ginebra 1872

↓
organització bakuniniana

Apitjarje culmine Comunalisme:

Ides Pi Marshall, de centralització:

aplicats, comunalisme: Sur; Caràcter ateu. Fanelli: catòlic, capó
lliant

Aquesta gent preténia que cada municipi fos una comuna lleu; però
contra poder federats, volia cada comuna for per pobra. Exemple,
Alcoy: Varga general, lleu, cervesa patria, amassant actualitat

Separació republicana i petita burguesia: Propaganda per d'altre
cantants: El Petroler, Los Descamisados.

1874. Supressió.

Però quedava sembrada llavor que espleta futur socialisme i anarquisme.

IV. Problema administratiu

En molts llocs i molts països femenciona malament l'organisme
Estatal. C'Estat és la culpa de tot. Però a en aquest país hem Estat
a mi necessitat. Estat fort per a països febles. Gran paradoxa, que
espleta pèrdua apanyol davant Estat: particularisme i individualisme fort
a la exigència d'un Estat, el mal del qual s'accepta amb una altra
característica hispànica: l'istorisme .... i la pèrdua.

El liberalisme apanyol del segle XIX volia Estat centralitzat, pe-
que' això que la llibertat vol s'anarquisme d'aquesta manera, per
oposició al carlisme regionalista. En això coincideix línia federalista
francesa i tradicció humanística ~~francesa~~ segle XVIII, també francesa.
El centralisme multiplicava poder Estat i feia mi evident seus defectes.
L'única remei aparent era que l'Estat estava centralitzat partit, i que una
especie vigilància sobre altre.

La centralització ^{no havia arribat} ~~havia donat~~ ^{sem deigria me que: ~~amb~~}
part política: unitat institució, però existien països forts
No existia lodi unió; països ~~forts~~ del fort
part cultural: Unitat, però anarquisme

Però, en unió, havia partit un gran mal:
el defecte unió ~~de~~ unió

La corrupció.

La corrupció era defecte inherent fonamental. En qualsevol et de temps del qual s'perten universalment segle XVII, així per l'etat modern. Regim Felip III y des d'Olivera. Després, continuem. Reacció segle XVIII. Augment segle XIX. "Toti sum reprobables".

1877. Navarra Reunida "Cuando un pueblo para en tan poca otra por tanto catadismos, ... por una crisi tan formidable como la de nuestra Hacienda, por una corrupcion tan honda como la que correve nuestra politica, nuestra administracion, nuestra costumbres y las instituciones de nuestra sociedad.... Responsabilidad a de todo lo particular y todo lo ciudadano. Todos, todos, somos culpables. No hay en la nacion ningun inocente. (Carmona, p. 22) Continuar otra centralidad crisis o desvirtuar-la? Por favor la corrupcion? Heu ahi ~~los~~ gran interrogant Canons.

V. Situació política.

~~Revert~~ Amb qui podria fer Canons Restauració?
La situació política depen Revolució en la necessitat:

- 1. Carlinisme
- 2. Mueli alfonsí carlinic - este autèntic moderats.
- 3. Unió liberals (Serano, Loring, Lopez de Ayala)
- 4. Progresistas (Prims, Sagasta, Figuerola, ~~Loring~~, Ruiz Zorrilla)
- 5. Democrata | municipal | republicans (Rivers, Marto, Becerra)
- 6. Republicans | Cantalar | (García Ruiz) y Sanchez Ruano)
- 7. Federals → Pi, Salmeron, Figueras, Sorni, Tubau, Sanyer

Plantar de jove que figuraven Restauració: Martí, Montués Riu, Isabel, etc.

VI. L'esèrit

L'història esèrit s'ha pogut veure per fr. Formació, procedència social
grader, real intervenció i de política, examen ideològic de l'opinió comú.

De les dades que s'observen s'ha dedueix:

- a) Fin i la Restauració i per admissió punitivisme, s'esèrit marcat
de l'experiència de darrers guerres colonials
'guerra civil'
'punitivisme' } No s'esèrit, fins
d'Acadèmia.
excepte l'Arma
d'Artilleria.

En un esèrit liberal, de precedent molt més.

En un esèrit amb molt reduït de caràcter

Entà avaluat al règim d'excepció: almenys 1868.

Que que cotinua s'ha mitjà final carere: Filipines, Cuba.

- b) Pot semblar-se una s'imperi i s'indisciplina
pés, amb tot, s'hefuer ordre = Paria

VII. Exgeris.

De aquí otra cosa que falta: ~~govern més o menys~~ No limitam
ni sempre a una quantitat considerable, de Balma, Dono y M. Delays.
El problema s'ha mitjà més implicado y deleris s'ha deure a las
siguiente forma:

- a) numero efectiu de vocacions sacerdotales: un procedim
b) remuneración: numero, certam, profecio y emmangon
c) organizam jerárquica: obispo, procedim, mit més, virtute
d) editura catòlica: llibro, etc.
e) organizam emmanga exleris: autin, colegis, ordens, etc.
f) actividad apolítica: s'plena y emmanga social
g) Compagnim solitari emmanga y en arjuntim.
h) ideològic religio: manual o llibro devocio, etc.
i) la s'plena s'parola y Roma
j) la s'plena, s'parola mit XIX.

Concordat de 1851

oficial de l'Estat religiós Catòlica
dret episcopal
Reorganització capítols i unió canònica
Influència del clero → però alta vida
Rehabilitament ordes religiosos

Conveni^{at} de 1860

Dotació'n ecclia, clero

noves ordes

- Missioners Capatins Maria - 1846 - Claret
- Siervas de Maria - 1851 - Marimón, Jony
- Admirables Santa Sacrament - - cometa de Jorbalain (Madr Sacrament)
- Hermanas de la Caridad - - Mare Rafols (de plec)
- Hija de Jesús - 1868-1870 - Cànida Maria

Englés: Cens de 1876

Catòlics immensa majoria a Barcelona: lleis penals, censos.
Tradicions, rutines. No a veure! ^{delictes} Cens censat, d'on? Cal dir fet
contra franc! Propaganda anti-religiosa posterior: L'Esquella.

delictes que venen riberació anterior: Jesús pobre i Espirit.

- A Catalunya des regles a Vitoria | En igual alta nació
- Des regles XIII: a part Civada | heterodoxos: regle XI
- Després Englés unitat | Estat Suprem: .. XVI
- Democràticisme català | Espirituisme Vitoria
- Clero socialista regle XVII
- XVIII via de flors, però estat s'impedirà
- XIX en posició joc a la unitat